

Examen AA

Financial Accounting 2

DATUM: 19 januari 2021
TIJD: 10:30 – 13:30 uur

Belangrijke informatie:

- Dit examen met uitwerking bestaat uit 4 opgaven met in totaal 20 vragen;
- Het aantal pagina's inclusief het voorblad is 9;
- Controleer of dit examen compleet is!;
- Vermeld uw naam op het uitwerkingenpapier en nummer de pagina's;
- Lees de vragen eerst rustig door voordat u antwoord geeft;
- Schrijf duidelijk en gebruik uitsluitend een zwart- of blauwschrijvende pen! (uitwerkingen in een andere kleur of met potlood worden niet beoordeeld);
- Geef duidelijk aan welk antwoord bij welke vraag hoort;
- Motiveer steeds uw antwoord. Aan onvoldoende gemotiveerde antwoorden worden geen punten toegekend (indien u verwijst naar wet- en/of regelgeving, vermeld dan het betreffende artikel en lidnummer);
- Geef niet meer antwoorden dan er worden gevraagd. Als er bijvoorbeeld drie redenen worden gevraagd en u geeft er meer dan drie, dan worden alleen de eerste drie gegeven antwoorden beoordeeld;
- Bent u klaar met het examen, lever uw examen inclusief uw uitwerkingen- en kladpapier volledig in.

Toegestane hulpmiddelen:

- Rekenmachine volgens beleid en instructie hogeschool;
- Handboek externe verslaggeving 2020 Deloitte en/of Handboek jaarrekening 2020 EY en/of KPMG Jaarboek externe verslaggeving 2020; een eerdere jaareditie is toegestaan, maar wel voor eigen risico.

Veel succes toegewenst!

Opgave 1: Maximaal te behalen punten: 34
Opgave 2: Maximaal te behalen punten: 23
Opgave 3: Maximaal te behalen punten: 24
Opgave 4: Maximaal te behalen punten: 19

Opgave 1 (34 punten, 60 minuten)

Schelfhorst B.V. uit Almelo drijft een handelonderneming. Over het boekjaar 2020 heeft zij de volgende concept-balans en –resultatenrekening opgesteld:

Concept-balans per 31 december 2020 (bedragen in €)			
Activa		Passiva	
<i>Immateriële vaste activa</i>		<i>Eigen vermogen</i>	
Ontwikkelingskosten	50.000	Geplaatst kapitaal	10.000
Goodwill	100.000	Overige reserve	-300.000
		Onverdeelde winst	40.000
<i>Materiële vaste activa</i>			
Bedrijfsgebouw en -terrein	800.000	<i>Langlopende schulden</i>	1.250.000
Overige	200.000		
		<i>Kortlopende schulden</i>	
<i>Vorraden</i>		Te betalen Vpb	10.000
Handelsgoederen	300.000	Overige	990.000
<i>Vorderingen</i>	500.000		
<i>Liquide middelen</i>	50.000		
Totaal	2.000.000	Totaal	2.000.000

Concept-resultatenrekening over 2020 (bedragen in €)

Omzet		5.000.000
Inkoopwaarde van de omzet	4.200.000	
Personeelskosten	400.000	
Afschrijvingen	100.000	
Overige bedrijfskosten	200.000	
<i>Som der bedrijfslasten</i>		<u>4.900.000</u>
<i>Bedrijfsresultaat</i>		100.000
Rentelasten		<u>50.000</u>
<i>Resultaat voor belastingen</i>		50.000
Belastingen		<u>10.000</u>
Resultaat na belastingen		40.000

Vanwege het relatief lage eigen vermogen overweegt Schelfhorst de toepassing van het actuele-waardestelsel. Er wordt voldaan aan de voorwaarden om deze stelselwijziging te mogen toepassen. Hiervoor zijn de volgende gegevens bekend:

Ontwikkelingskosten

Betreft de ontwikkeling van een nieuw product dat vanaf 2021 in de verkoop zal worden genomen. De ontwikkelingskosten zijn in de loop van 2019 en 2020 betaald. Omdat het nieuwe product nog niet in de verkoop is genomen, is op de geactiveerde ontwikkelingskosten nog niet afgeschreven. De ontwikkelingskosten zouden, indien zij nu zouden worden betaald, € 55.000 bedragen. Schelfhorst verwacht met de verkoop van het

nieuwe product de komende jaren ongeveer € 80.000 aan brutowinst te realiseren. Een concurrent van Schelfhorst heeft aangegeven voor de exclusieve rechten op dit nieuwe product € 60.000 te willen betalen.

Goodwill

De goodwill betreft een per 1 januari 2016 overgenomen handelsportefeuille, waarvoor destijds een bedrag van € 200.000 is betaald. De goodwill wordt lineair afgeschreven in 10 jaar. De goodwill is fiscaal erkend.

Veel van de klanten die destijds deel uitmaakten van deze handelsportefeuille zijn inmiddels helaas geen klant meer bij Schelfhorst. Schelfhorst verwacht in de komende 5 jaar bij de nog wel resterende klanten uit deze handelsportefeuille circa € 100.000 per jaar aan omzet te realiseren. U mag er hierbij vanuit gaan dat de in 2020 gerealiseerde brutomarge ook in de komende jaren zal worden gerealiseerd.

Bedrijfsgebouw en –terrein

Het pand is 20 jaar geleden gekocht voor een bedrag van € 1.800.000, waarvan € 300.000 is toegerekend aan de ondergrond. Het gebouw wordt in 30 jaar lineair afgeschreven zonder restwaarde.

Als Schelfhorst een vergelijkbaar pand zou moeten kopen, zou dit pand per 31 december 2020 € 2.500.000 kosten, waarvan € 400.000 grondwaarde.

Overige materiële vaste activa

De boekwaarde van de overige materiële vaste activa is nagenoeg gelijk aan de actuele waarde.

Handelsgoederen

De handelsgoederen zijn gewaardeerd tegen de historische kosten op basis van de FIFO-methode. Vanwege recente prijsstijgingen bij de leverancier zou deze voorraad per 31 december ingekocht moeten worden voor een bedrag van € 330.000.

Vorderingen

Betreft handelsdebiteuren. Bij de waardering per 31 december is rekening gehouden met een voorziening voor oninbaarheid.

Langlopende schulden

Betreft een hypothecaire lening voor het bedrijfspand met een interestvoet van 4%. Als nu een vergelijkbare lening zou worden afgesloten, zou Schelfhorst slechts 2,5% interest moeten betalen. De contante waarde van de rente- en aflossingsbetalingen van de huidige lening, berekend tegen 2,5% effectieve interest, bedraagt € 1.300.000.

Kortlopende schulden

De overige kortlopende schulden betreffen handelscrediteuren. De actuele waarde van deze crediteuren is gelijk aan de boekwaarde.

Belastingen

Het tarief voor de vennootschapsbelasting bedraagt voor 2020 en de komende jaren 20%.

Vraag 1 (11 punten)

Geef voor de volgende posten in de balans van Schelfhorst per 31 december 2020 aan of deze in principe in aanmerking komen voor toepassing van actuele waarde. Geef daarbij aan op grond van welk artikel uit BW2 titel 9 of Besluit Actuele Waarde u dit concludeert. De betreffende posten zijn: Immateriële vaste activa, Materiële vaste activa, Voorraden, Vorderingen, Lang- en kortlopende schulden.

Vraag 2 (4 punten)

Geef aan welke aanpassingen noodzakelijk zijn in de balans per 31 december 2020 in verband met de immateriële vaste activa. Daarbij hoeft geen contante waarde te worden uitgerekend.

Vraag 3 (3 punten)

Als Schelfhorst het zichtbare eigen vermogen zou willen vergroten door een herwaardering van het bedrijfsgebouw met ondergrond, is de toepassing van actuele waarde dan ook verplicht voor andere posten in de balans?

Vraag 4 (16 punten)

Herreken voor Schelfhorst de balans en de resultatenrekening voor het boekjaar 2020 op basis van de actuele waarde. Houd daarbij rekening met de antwoorden van vraag 1 en 2 en met het belastingeffect (de overdruk aan vennootschapsbelasting wordt ten laste van het eigen vermogen gebracht).

Opgave 2 (23 punten, 40 minuten)

De passiefzijde van de geconsolideerde balans van Aalderinkshoek B.V. per 31 december 2020 is als volgt:

Passief (bedragen in €)		
<i>Eigen vermogen</i>		
Gestort en opgevraagd kapitaal	12.100	
Agioreserve	270.400	
Wettelijke reserves	-26.903	
Overige reserves	559.095	
Onverdeeld resultaat boekjaar	90.196	904.888
<i>Voorzieningen</i>		
		148.702
<i>Langlopende schulden</i>		
		465.843
Langdurig beschikbaar vermogen		1.519.433
<i>Kortlopende schulden</i>		
Rekening-courant kredietinstellingen	93.981	
Werken in uitvoering	413.930	
Overige schulden	693.801	1.201.712
Totaal		2.721.145

Vraag 5 (2 punten)

In de balans is een tussentelling opgenomen van het langdurig beschikbare vermogen. Het langdurig beschikbare vermogen bestaat uit het eigen vermogen, voorzieningen en langlopende schulden. Is het volgens de van toepassing zijnde regels voor verslaggeving toegestaan om in de geconsolideerde balans een dergelijke tussentelling op te nemen? Onderbouw het antwoord door een verwijzing naar die verslaggevingsregels.

Vraag 6 (5 punten)

Geef een berekening van het vrij uitkeerbare deel van het eigen vermogen ultimo boekjaar 2020 (balanstest). Daarbij hoeft niet te worden beoordeeld of de liquiditeitspositie van Aalderinkshoek wel voldoende is om een dergelijke uitkering mogelijk te maken (uitkeringstest).

Vraag 7 (1 punt)

Bereken de solvabiliteit van Aalderinkshoek per 31 december 2020, uitgedrukt als een percentage eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen.

Vraag 8 (3 punten)

Aalderinkshoek B.V. heeft in de loop van 2020 een bedrag van € 200.000 in contanten als dividend uitgekeerd. Bereken de solvabiliteit van Aalderinkshoek per 31 december 2020, uitgedrukt als een percentage eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen, als deze dividenduitkering niet zou hebben plaatsgevonden.

De resultatenrekening van Aalderinkshoek over het boekjaar 2020 is (deels) als volgt (in €):

Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen	115.214
Belastingen	-29.000
Resultaat niet-geconsolideerde deelnemingen	3.982
Resultaat na belastingen	90.196

In de toelichting op de belastinglast is het volgende opgenomen:

Belastingen

De post belastingen omvat zowel Nederlandse als buitenlandse belastingen. Het effectieve en het nominale belastingpercentage verschilt per land.

De aansluiting tussen het gewogen gemiddelde nominale belastingtarief en de effectieve belastingdruk is als volgt (in procenten):

	<u>2020</u>
Gewogen gemiddelde nominale belastingtarief	16,1%
Belastingeffect van:	
Gebruikmaking van niet-gewaardeerde verliescompensaties	-6,7%
Niet-gewaardeerde, toekomstige verliescompensaties	8,6%
Resultaten vrij van belasting en niet-afrekbare kosten	4,1%
Afschrijving goodwill	<u>2,2%</u>
Effectieve belastingdruk	24,3%

Aalderinkshoek beschikt over circa € 73.000 (2019 € 58.000) aan niet-gewaardeerde belastingvoordelen. De benutting van de compensabele verliezen is afhankelijk van onder meer eventuele toekomstige belastbare winsten.

Vraag 9 (3 punten)

Geef een controleberekening van de effectieve belastingdruk.

Vraag 10 (6 punten)

Volgens de Raad voor de Jaarverslaggeving kan het aansluitingsoverzicht zoals dat is opgenomen in de toelichting behalve in percentages ook worden opgenomen in bedragen.

Geef voor Aalderinkshoek het bedoelde aansluitingsoverzicht over het boekjaar 2020 in bedragen, afgerond op veelvoud van 100.

Vraag 11 (3 punten)

Aalderinkshoek heeft in de toelichting aangegeven dat ultimo 2020 een bedrag van € 73.000 aan fiscale verliezen niet is gewaardeerd. Geef aan op grond waarvan Aalderinkshoek kan hebben besloten deze fiscale verliezen niet te waarderen. De omvang van de fiscale verliezen ad € 73.000 is immers minder dan het resultaat voor belastingen over 2020 ad € 115.000.

Opgave 3 (24 punten, 45 minuten)

In deze opgave wordt afgezien van belastingen.

Haghoek B.V. uit Almelo staat aan het hoofd van een concern dat zich voornamelijk bezighoudt met het produceren van allerlei soorten onderdelen voor de meubelindustrie. Op 1 januari 2020 verwerft Haghoek BV een 90% belang in de onderneming Jota, de belangrijkste producent en leverancier in Roemenië. De aankoopprijs bedroeg € 29 miljoen. Jota is een producent van kunststoffen. De balans van Jota per 31 december 2019 ziet er als volgt uit:

Balans Jota per 31 december 2019 (bedragen * € 1.000)			
Materiële vaste activa	15.000	Aandelenkapitaal	10.000
Voorraden	12.000	Agioreserve	5.000
Overige activa	5.000	Herwaarderingsreserve	2.000
		Overige reserves	11.000
		Kortlopende schulden	4.000
Totaal	32.000	Totaal	32.000

De waardering van de posten op deze balans is gelijk aan de fair value van deze posten. Jota hanteert voor de waardering van de materiële activa de grondslag van actuele waarde. Waardestijgingen als gevolg van herwaardering komen ten gunste van de herwaarderingsreserve. De door Jota geproduceerde kunststoffen worden onder een aantal zeer bekende merken verkocht. Bij de bepaling van de koopprijs heft Haghoek B.V. een waarde van € 2 miljoen toegekend aan voornoemde merknamen.

De balans van Jota per 31 december 2020 is als volgt:

Balans Jota per 31 december 2020 (bedragen * € 1.000)			
Materiële vaste activa	14.000	Aandelenkapitaal	10.000
Deelneming Bota	4.000	Agioreserve	5.000
Voorraden	12.500	Herwaarderingsreserve	3.000
Overige activa	6.000	Overige reserves	7.000
		Winstsaldo 2020	5.000
		Kortlopende schulden	6.500
Totaal	36.500	Totaal	36.500

Het verloop van de ongerealiseerde herwaarderingsreserve in 2020 is als volgt:

Stand per 1 januari	2.000.000	
Bij: herwaarderings 2020	2.000.000	
Af: realisatie door verkoop en afschrijvingen	<u>-1.000.000</u>	*)
Stand per 31 december	3.000.000	

*) de realisatie in 2020 heeft voor een bedrag van € 400.000 betrekking op herwaarderings in 2020

In de loop van 2020 is door Jota de 100% deelneming Bota verworven voor een bedrag van € 3,5 miljoen. De bij verkrijging betaalde goodwill is rechtstreeks gemuteerd in het eigen vermogen van Jota. Daarnaast heeft Jota in 2020 10% van haar eigen aandelen ingekocht voor een prijs van € 3 miljoen. Naast het hiervoor genoemde hebben zich bij Jota geen gebeurtenissen voorgedaan die hebben geleid tot rechtstreekse vermogensmutaties.

Haghoek B.V. past voor de jaarrekening 2020 onder andere de volgende grondslagen van waardering en resultaatbepaling toe:

- Gekochte merken worden geactiveerd en niet afgeschreven;
- Waardering van de materiële activa en bepaling van de daarmee verband houdende resultaten geschiedt tegen historische kostprijs;
- Deelnemingen worden gewaardeerd tegen netto vermogenswaarde; de bij verwerving van een deelneming betaalde goodwill wordt in 10 jaar lineair afgeschreven.

Vraag 12 (4 punten)

Bereken de door Haghoek B.V. betaalde goodwill bij de verwerving van het belang in Jota.

Vraag 13 (3 punten)

Stel dat Haghoek B.V., om welke reden dan ook, voor de waardering van Jota niet een vorm van de vermogensmutatiemethode zou toepassen, hoe is de goodwill dan verwerkt?

Vraag 14 (7 punten)

Bereken de door Jota betaalde goodwill bij de verwerving van Bota.

Vraag 15 (6 punten)

Bereken het resultaat voor Haghoek B.V. met betrekking tot de deelneming Jota in 2020.

Vraag 16 (4 punten)

Zet uiteen dat het vormen van een wettelijke reserve ingehouden winst alleen dient plaats te vinden bij toepassing van een vorm van de vermogensmutatiemethode.

Opgave 4 (19 punten, 35 minuten)

TC 25 B.V. heeft begin 2021 een nieuw containerschip aangeschaft. De aanschaffingsprijs is € 20 miljoen. De verwachte gebruiksduur van het schip is twintig jaar. Iedere vijf jaar wordt groot onderhoud uitgevoerd, die telkenmale geschat wordt op € 1 miljoen. Na twintig jaar wordt de restwaarde onder aftrek van sloopkosten op nihil geschat. Op basis van de Nederlandse wet- en regelgeving kan een voorziening voor groot onderhoud worden gevormd. Een alternatieve method is de toepassing van de componentenmethode, waarbij het groot onderhoud wordt gezien als een afzonderlijke component van het containerschip.

Vraag 17 (4 punten)

Bereken de jaarlijkse afschrijvings- en onderhoudslasten voor de jaren 2021 t/m 2040 indien voor de verwachte uitgaven een voorziening voor groot onderhoud wordt gevormd.

Vraag 18 (3 punten)

Bereken de jaarlijkse afschrijvings- en onderhoudslasten voor de jaren 1 t/m 20 indien de componentenmethode wordt toegepast.

TC 25 B.V. heeft eveneens begin 2021 een nieuwe productiehal in gebruik genomen. De aankoopprijs van deze productiehal bedroeg € 20 miljoen. Op grond van milieuvorschriften is TC 25 B.V. verplicht de hal over 25 jaar af te breken en de bodem te saneren. De verwachting is dat de sloop- en saneringskosten over 25 jaar € 4 miljoen zullen bedragen. Voor het toerekenen van de sloop- en saneringskosten aan de jaren 2021 t/m 2045 bestaan twee methoden: door middel van het geleidelijk opbouwen van een voorziening, of door het opnemen van de contante waarde van de herstelkosten als onderdeel van de productiehal.

Vraag 19 (3 punten)

Bereken de jaarlijkse kosten in verband met afschrijving en sloop- en saneringskosten van de productiehal voor de jaren 2021 en 2022, in het geval dat de voorziening geleidelijk wordt opgebouwd.

Vraag 20 (9 punten)

Bereken de jaarlijkse kosten in verband met afschrijving en sloop- en saneringskosten van de productiehal voor de jaren 2021 en 2022, in het geval dat de herstelkosten als onderdeel van de productiehal worden gezien. De te hanteren interestvoet is 8%. De component sloop- en saneringskosten mag worden afgerond op een veelvoud van € 1.000

EINDE EXAMEN